

Bærum 12.11.2007

Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep.
0030 Oslo

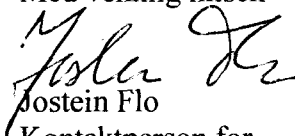
**AD LOV OM NATUROMRÅDER I OSLO OG NÆRLIGGENDE KOMMUNER
(MARKA) – DERES REF. 200603436-/GH.**

På vegne av Markalovgruppe i Asker og Bærum, tillater vi oss herved å oversende vår høringsuttalelse.

Høringsuttalelsen er undertegnet av:

Naturvernforbundet i Asker, Naturvernforbundet i Bærum, Asker Turlag,, Asker og Bærum Historielag, Bærumsmarkas Venner, Bærum Velforbund, Skui vel, Tanum vel, Hornimarkas Venner. I tillegg undertegner følgende personlige deltagere i Markalovgruppens arbeid: Jens Bugge (tidl. høyesterettsdommer), Kjell H. Kittelsen (tidl. formann Asker og Bærum Historielag) og John R. Hanevold (tidl. distriktsveterinær).

Med vennlig hilsen

Jostein Flo
Kontaktperson for
Markalovgruppe i Asker og Bærum

Vedlegg: Høringsuttalelse

Markalovgruppe i Asker og Bærum
Kontaktperson: Jostein Flo, Horniveien 110, 1339 Vøyenenga.
Tlf.: 90777833. E-post: jostflo@broadpark.no

Miljøverndepartementet
Pb 8013 Dep.
0030 Oslo

**AD LOV OM NATUROMRÅDER I OSLO OG NÆRLIGGENDE KOMMUNER
(MARKA) – DERES REF. 200603436-/GH**

Våre saksbehandlere vedr. utforming av juridisk lovtekst: Jens Bugge (pensjonert høyesterettsdommer) og Jan Martin Larsen (tidligere sjefing. i Miljøverndepartementet og kartverksjef i Statens kartverk).

Undertegnede organisasjoner og deltagere i Markalovgruppe i Asker og Bærum (MAB) vil herved avgi følgende uttalelse til høringsutkastet.

MAB vil først fremheve hvor viktig det er at våre politiske myndigheter nå går inn for å etablere et lovfestet vern for Oslomarka. Det gjelder både sikringen av Markas yttergrenser (lovutkastets § 2) og vernet av områdets "indre" verdier, særlig med tanke på natur- og kulturopplevelse og friluftsliv i skog og mark. Markas verdi som natur- og rekreasjonsområde for en stor del av landets befolkning er, som det blir fremhevet fra mange hold, ganske enestående i vår del av verden og kan vanskelig vurderes høyt nok. Det gjelder både for nåtiden og med tanke på fremtiden.

Oslomarka har gjennom tiår vært truet både av utbyggingspress utenfra, og vært utsatt for påvirkning og endringer av natur- og kulturforholdene innenfor områdene. Presset er ikke blitt mindre i senere år. Dette gjelder ikke minst for Vestmarka og Bærumsmarka, som MAB særlig har sine interesser knyttet til. Det er derfor åpenbart et sterkt behov for en lovbasert sikring av Markaområdene både formelt og materielt, og for etablering av klare prosedyrer og retningslinjer for behandling av de ulike typer inngrep som områdene er og kan bli utsatt for.

MAB hilser på denne bakgrunn departementets lovutkast velkommen, og kan for sin del langt på vei gi sin tilslutning til den utforming og det materielle innhold lovutkastet har fått.

MAB vil i det følgende først peke på enkelte mer generelle forhold som fremstår som særlig betydningsfulle når det gjelder sikringen av opplevelsesverdiene i Marka, og deretter kort redegjøre for noen konkrete presiseringer og forslag vi vil fremme når det gjelder utformningen av selve lovteksten.

Generelle merknader

Skogbruket:

Det er kjent for alle som ferdes i Marka at skogsdriften har påvirket og fortsatt påvirker områdene mer enn noen annen virksomhet. Dette er i og for seg naturlig nok, ettersom avvirkningen av skogressursene er og gjennom lange tider har vært den sentrale form for næringsdrift i Marka, og ettersom driftsformene har endret seg så sterkt i nyere tid. Det står fast at ingen enkeltaktivitet har bidradd mer enn skogsdriften til å endre landskapsbildet og gripe inn i naturopplevelsen i Marka i tiårene etter den annen verdenskrig - ved utstrakt skogsveibygging, etablering av hogstflater og vidstrakte områder med ensalderskog,

kjøreskader i terrenget, tilplanting av innmark og voller, og utviskning på annen måte av kulturminnene i områdene. Derfor har det også, som departementet vil være vel kjent med, i mange år stått sterk strid om skogsdriften i Marka.

MAB's syn er derfor at skogbruket i Marka, som den viktigste påvirkningsfaktor, prinsipielt bør undergis regulering og restriksjoner med hjemmel i Markaloven, på lik linje med andre former for inngrep av betydning for opplevelsesverdiene i Marka. Skal derimot skogsdriften i Marka fortsatt være regulert av skogbruksloven med tilhørende forskrifter, slik departementets høringsutkast legger til grunn, er det påkrevet at *forvaltningen* av forskriftene etter skogbruksloven blir styrket i favør av friluftslivet og fulgt opp på en bedre måte enn hittil. Det må også tilstrebtes en skogforvaltning som er ensartet og omfatter Marka i sin helhet. De myndighetsorganer som skal styre skogbruket i Marka må derfor styrkes både på det kommunale plan og ved klagebehandlingen, for å gi sikkerhet for at hensynet til Markalovens formål – å bevare natur- og kulturmiljøet i Marka og sikre dens verdi for friluftsliv, natur- og kulturopplevelse og idrett – kan bli ivaretatt i forhold til skogsdriften. Klageadgangen etter skogbruksforskriftene bør legges til Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet i fellesskap, eventuelt til en særskilt enhet for Markasaker hos Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

MAB vil også påpeke at forskriftene etter skogbruksloven (fra 1993) bør bli underkastet snarlig revisjon slik at de bedre kan ivareta hensyn til friluftsliv og natur- og kulturopplevelse.

Av stor betydning vil det videre være hvorledes lovutkastets bestemmelse i § 12 om vern av områder med særskilte kvaliteter for friluftslivet blir praktisert etter lovens vedtakelse. Denne vernehjemmelen må ikke bli en sovende bestemmelse, den må brukes aktivt. Den må også bli brukt slik at man så vidt mulig kan få etablert *sammenhengende* friluftsområder der hvor hensynet til friluftslivet tilsier dette. Det foreslåtte Markarådet (utkastets § 15) vil her åpenbart kunne få en betydningsfull funksjon.

Etter MAB's oppfatning bør lovutkastets § 12 gis en noe endret ordlyd med sikte på å tilgodese friluftslivet innenfor de områder som skal vernes som friluftsområde. Uttrykket "særskilte kvaliteter" i første ledd bør skiftes ut med "verdifulle kvaliteter" og kvalifikasjonen "som vesentlig kan endre områdets verdi som friluftsområde" bør erstattes med "som nevneverdig kan endre områdets karakter etc. "

Kulturminner, kulturmiljø:

Å bevare opplevelsesverdiene for dem som utøver friluftsliv bør være hovedformålet med Markaloven. De positive opplevelsesverdiene består dels av vakre og spennende naturinstrykk og dels av Markas mange spor etter menneskers bruk i tidligere tider. Å fokusere på opplevelsesverdiene skiller Markaloven fra lovene om natur- og kulturminnevern hvor andre formål betones sterkere, bl.a. vitenskapelige hensyn. Oslomarka er svært rik på spor etter ferdsel gjennom Marka, ressursbruk og bosetting gjennom flere tusen år. Typiske kulturminner er sti- og veifar, tufter etter hus og kverner, rydningsrøyser, setervoller, husmannsplasser, steingjerder, kølabonner og fløtningsanlegg. Mange fortellinger om livet i Marka er publisert og knyttet til konkrete kulturminner. Denne koplingen mellom tradisjonsstoff og synlige kulturminner øker opplevelsesverdien.

Opplevelsesverdiene er nevnt tre steder i utkastet til Markalov:

(§ 1. Formål) Formålet med loven er å bevare et rikt og variert landskap, natur- og kulturmiljø i Marka og sikre området spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål.

(§ 12 Særskilt vern) Områder som på grunn naturopplevelsesverdier har særskilte kvaliteter for friluftslivet kan vernes som friluftslivsområde.

Departementet kan foreta skjøtsel og tilrettelegging for opplevelse av natur- og kulturmiljø som anses nødvendig av hensyn til formålet med vernet.

Om kulturminnene sies flg. i kommentarene til § 16:

Et delformål med loven er å bevare kulturmiljø i Marka. Med kulturmiljø menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng, jf. kulturminneloven § 2 annet ledd. Loven inneholder imidlertid ikke selvstendige hjemler for å fremme kulturmiljøet slik at det er kulturminneloven som er det juridiske verktøyet for å fremme kulturmiljøet i Marka. Departementet vil imidlertid særlig trekke fram kulturminneloven § 1 tredje ledd som sier at når det etter annen lov treffes vedtak som påvirker kulturminneressursene, skal det legges vekt på kulturminnelovens formål. Dette innebærer at det ikke bare i praktiseringen av Markaloven, men også etter annet regelverk i Marka skal ses hen til formålet med kulturminneloven, og særlig da kulturmiljøet i Marka som også er en del av formålet med Markaloven.

De nåværende forskriftene for Osloområdet knyttet til skogloven forutsettes opprettholdt. De har vesentlig sterkere bestemmelser om ivaretagelse av kulturminnene:

(§ 1-1) Formålet med denne forskrift er å sikre at utøvelse av skogbruk i Marka bidrar til å bevare og utvikle områdets kvaliteter knyttet til friluftsliv, naturmiljø, landskap, kulturminner og vannforsyning.

(§ 3-1) Skogbehandlingen skal bidra til at kulturminnene bevares og at deres egenart fremheves.

(§ 4-3) Dersom kommunen finner at foryngelseshogsten kan medføre vesentlige ulemper for friluftsliv, naturmiljø, landskap, kulturminner eller vannforsyning kan kommunen nekte hogst eller gi nærmere pålegg om hvordan hogsten skal gjennomføres.

(§ 6-2) Spesiell varsomhet skal utvises ved stier og ferdselsårer av kulturhistorisk interesse.

Dersom departementets utkast til Markalov ikke endres ved den videre behandling, vil konsekvensen være at kulturminnevernet er langt sterkere i reglene for skogbruken enn for andre tiltak som innebærer terrenginngrep, for eksempel anlegg av moderne skiløyper. Erfaringen viser at kulturminneloven **ikke** fungerer som noe effektivt vern mot disse inngrepene slik departementet synes å mene. Rasing av partier av den gamle ferdselsåren på strekningen Lund-Nygaard-Skriverberget i Bærumsmarka og Grønland-Mikkelsbonn i Vestmarka er eksempler på dette. Hvis kulturminneloven fungerte som departementet forutsetter, ville vel heller ikke skogbruksforskriftene hatt behov for slike detaljerte bestemmelser?

I Ot.prp. 88 (1980-81) om Markalov ble dette omtalt slik (avsnitt 5.2.6):

Marka inneholder en rekke kulturminner, særlig av yngre dato. Kulturminnene i Marka er illustrasjoner på tidligere generasjoners utnyttelse av naturgrunnet og dermed viktige kilder til forståelse av områdets historie. Flere av kulturminnene er også representative for tilsvarende skogområder ellers på Østlandet. Med den sentrale beliggenheten disse kulturminnene har i forhold til landets største befolkningskonsentrasjon, ser departementet det som viktig at disse kulturminnene gis et tilfredsstillende vern.

Kulturminnene i Marka slik som setervoller, hustufter, veianlegg m.v. er i stor grad fra tiden etter reformasjonen (etter 1537), og er derfor ikke automatisk fredet etter kulturminneloven. Vern av slike kulturminner forutsetter et særskilt fredningsvedtak etter kulturminneloven for hvert enkelt tilfelle. Etter departementets vurdering er det svært lite hensiktsmessig å fremme fredningssaker for hvert enkelt av det store antall kulturminner innenfor Marka. Det foreligger dessuten bare delregistreringer og ingen fullstendig registrering som grunnlag for dette. For Marka bør det derfor overveies å etablere som hovedprinsipp at alle kulturminner i utgangspunktet skal være vernet, og slik at det må positiv tillatelse til for å gjøre inngrep eller endre dem.

Lovproposisjonen fra 1981 sier i §1 at et formål med loven er å ta vare på kulturminnene i Marka. Utkastet la forøvrig opp til å behandle dette og mange andre spørsmål i forskrifts form.

Å ta vare på kulturminnene er en enda mer påtrengende problemstilling i dag fordi flere aktører driver virksomhet som truer disse opplevelsesverdiene. Derfor må Markaloven gi hjemmel for at det gjøres en konkret undersøkelse og vurdering av mulige kulturminner og kulturmiljøer forut for at tiltak settes i gang. Dette kan gjøres ved at kulturminner og kulturmiljøer sidestilles med naturmiljøet i lovteksten slik vi foreslår nedenfor.

Idrettsanlegg, utkastets § 5:

Adgangen til å drive idrett i Marka er ett av de selvfølgelige målene som loven skal vareta, jfr. formålsparagrafen. Anlegg for idrett vil imidlertid som oftest ramme opplevelsesverdiene i områdene på en uheldig måte og i strid med lovformålet, slik det allerede er tilfelle mange steder (skytebaner, alpinanlegg, motorcrossanlegg som har vært på tale, m.v.). MAB gir derfor ubetinget tilslutning til kravene i utkastets § 5 om at idrettsanlegg i minst mulig grad skal etableres i Marka, og i tilfelle bare anlegg som fremmer formålet med loven og som ikke medfører støy utover anleggets nærområde.

Etter MAB's mening bør det i lovteksten innføres et uttrykkelig forbud mot idrettsutøvelse – konkurranser eller trening – som medfører *skyting eller motorstøy*. Skytebaner og motorsportbaner bør således under ingen omstendighet tillates i Marka, heller ikke motordrevne modellfly.

Det heter videre i § 5 at det ved vurderingen av om inngrepsstillatelse skal gis, skal legges vekt på det regionale eller nasjonale behov for anlegget, og at idrettsanlegg i størst mulig grad skal samlokaliseres og plasseres så nær bebyggelsen som mulig. Dette er MAB i og for seg enig i. Men MAB vil samtidig peke på at områdene i Markas randsone ofte også er viktige nærområder for lokalbefolkningen med sine egne miljømessige kvaliteter. Flere kampsaker har synliggjort denne konflikten, bl.a. nettopp i Vestmarka. Det er derfor viktig at de styrende kriterier i § 5 blir fastholdt og helst styrket under den videre lovbehandling og ved praktiseringen av loven, for å sikre at miljøsyn og lokalbefolkningens interesser får en best mulig beskyttelse. MAB vil i denne forbindelse særlig fremheve følgende:

- En styrking av regionale løsninger vil gi bedre planer og flere alternativer ved at idrettsanlegg kan opparbeides i de minst sårbare områdene.

- Det må vises varsomhet med å opparbeide idrettsanlegg i ”markaporter” eller i områder som fungerer som lokalbefolkningens nærområder eller er til hinder for uorganisert, enkelt friluftsliv.
- Det må ikke opparbeides idrettsanlegg i områder der disse kommer i konflikt med kulturminner eller kulturlandskaper.
- Det bør stilles krav om at anlegg for organisert idrett skal kunne nås med kollektive transportmidler. Dette ikke bare av alminnelige miljøhensyn, men også for at alle grupper av brukere (inkludert for eksempel barn som ikke blir kjørt av foreldre) får anledning til å delta.

MAB vil for øvrig gi sin fulle tilslutning til at etablering og utvidelse av idrettsanlegg innenfor markagrensene for fremtiden, foruten tillatelse etter Markaloven, også skal kreve *reguleringsplan etter plan- og bygningsloven*. Det vil medføre kunngjøringsplikt, uttalerett, forsvarlig saksbehandling og klageadgang, noe som åpenbart må være i alle parter interesse.

Tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper m.v., utkastets § 6:

Paragrafen inneholder viktige bestemmelser for friluftslivet.

MAB er enig i at etablering av nye stier og løyper skal være betinget av tillatelse etter Markaloven, og i at anlegg av større løyper dessuten skal kreve reguleringsplan etter plan- og bygningsloven. ”Større løyper” vil ofte medføre terrenginngrep, og planer om slike bør derfor være undergitt kunngjøringsplikt, reguleringsbehandling og klageadgang på samme måte som idrettsanlegg. Det kan vises til flere eksempler på ytterst uheldige terrenginngrep i den senere tid med sikte på tilrettelegging for løypepreparering, hvor planeringsarbeidene til overmål har vært utført i og har skamfært gamle ferdselsstier i Marka, som representerer viktige kulturminner. Eksempler på dette i ”vårt” område er som tidligere nevnt: planeringsarbeider i de eldgamle ferdsels- og seterveiene mellom Grønland og Mikkelsbonn i Vestmarka og på strekningen Lund - Muren – Skriverberget i Bærumsmarka.

Slike planeringstiltak blir begrunnet med snøfattigheten om vinteren i de siste årene og behovet for å kunne preparere skitraseer på lite snø. Til dette er å si at snømangel og kort skisesong – noe som kanskje vil bli regelen mer enn unntaket i årene fremover – betyr at løypetraseene blir liggende nakne og skamferte gjennom hele resten av året, hvor de ofte skal tjene ferdselen og friluftslivet til fots. Hensynet til friluftslivet og naturopplevelsen kan derfor etter MAB's oppfatning ikke begrunne slike inngrep. Tvert om kommer de i klar konflikt med lovformålet for øvrig.

Etter lovutkastet skal tvil om hva som er ”større løyper” med krav om reguleringsplan kunne kreves avgjort av fylkesmannen. Lovteksten gir imidlertid ingen veiledning om etter hvilke retningslinjer en slik ”tvil” skal løses. Det savnes derfor i § 6 en definisjon, eller i det minste en angivelse av kriterier for hva som skal regnes som ”større løyper”. Etter MAB's oppfatning må iallfall enhver løype som vil medføre *terrenginngrep* regnes som ”større løype” i lovens forstand. Dessuten bør det legges vekt på *løypebredden*, for eksempel slik at alle løyper som forutsettes preparert med mer enn ett skispor (scooterpreparering) regnes som ”større løyper”.

MAB vil i denne forbindelse også peke på at utkastets uttrykk "anlegg" av stier og løyper virker lite heldig. Ordet "anlegg" leder tanken hen på fysiske inngrep i terrenget, noe som normalt nettopp ikke vil være verken påkrevd eller ønskelig for å føre frem, merke og rydde stier i Marka. Ordene "anlegg" og "anlegge" i første, annet, tredje og fjerde ledd i § 6 bør derfor erstattes av et mer nøytralt uttrykk, for eksempel "etablering"/"etablere" eller alternativt "fremføring"/"fremføre".

MAB vil videre gi sin tilslutning til at det i § 6 annet ledd innføres en hjemmel for forskriftsregulering når det gjelder etablering, rydding, merking og preparering av stier og løyper i Marka. Forskriftsregulering kan også være aktuelt for opparbeiding av turveier innenfor markagrensen. Innholdet av slike forskrifter vil det forhåpentlig bli adgang til å drøfte nærmere. MAB vil her peke på behovet for å få arbeidet frem en samlet plan for fremtidig etablering etc. av stier, løyper og eventuelt turveier i Marka innen det gis ytterligere tillatelser etter loven. Sti- og løypenettet er allerede godt etablert i de fleste markaområdene, og det bør ikke være fritt frem for ytterligere tilrettelegging for ferdselen.

Etter § 6 fjerde ledd kan fylkesmannen gi bl.a. organisasjoner med allment friluftsliv som formål rett til å anlegge, rydde og merke stier og løyper i Marka. Bestemmelsen er ikke nærmere kommentert i departementets høringsnotat. Meningen må klarligvis være at også organisasjoner som av fylkesmannen får slik rett, skal være underkastet kravet om tillatelse, respektive reguleringsplan for etablering etc. av sti eller løype i det enkelte tilfelle, i samsvar med paragrafens første ledd. Noe annet ville være ytterst betenkelig ut fra lovformålet om bevaring av natur- og kulturverdiene i Marka. MAB går m.a.o. ut fra at tillatelsen som kan gis etter § 6 fjerde ledd, skal gjelde i forhold til grunneierinteressen i vedkommende område(r), etter mønster av bestemmelsene i friluftslovens § 35. Dette synes også å følge av sammenhengen med det påfølgende femte ledd i § 6. Også bestemmelsen i lovutkastets § 9 tredje ledd må forutsette at inngrep etter §§ 5 og 6 alltid vil kreve tillatelse etter loven.

MAB vil i merknadene til § 6 nedenfor foreslå en tilføyelse i fjerde ledd som klargjør rekkevidden av den tillatelse som kan gis. Dessuten bør som nevnt ordet "anlegge" utgå, eventuelt erstattes av et annet uttrykk.

Vedrørende sjette ledd i § 6 vil MAB foreslå at retten for grunneier o.a. til å kreve omlagt sti eller løype som påfører ham særlig skade eller ulempe, også skal gjelde for velforeninger som representerer beboerne i vedkommende område.

Gamle ferdselsveier og fotefar har historisk hatt stor betydning for livsgrunnlaget i Marka. MAB foreslår derfor en tilføyelse (nytt femte ledd) i § 6 som gir fylkesmannen i Oslo og Akershus rett til å treffe vedtak om bevaring av stier, løyper og veier av historisk eller kulturell verdi.

Motorferdsel, utkastets § 8:

MAB vil tilrå en viss tilstramming av forskriftshjemmelen i § 8 siste ledd, slik at ordene "og besøkende til disse" utgår av bestemmelsen, og at ordet "ervert" erstattes av "tømmerdrift" eller kanskje heller skogbruksdrift. Det vises i denne forbindelse til at behovet for å regulere motorferdselen på de private veiene i Marka var fremme i Høyesteretts nylig avsagte dom (24.4.2007) vedrørende veirett for eiendommen Heggelia på Krokskogen, og at rettens flertall synes å forutsette at ferdselskonfliktene vil finne sin løsning i forbindelse med plan- og

bygningsloven ”og den Markalov som etter det opplyste er under forberedelse” (avsnitt 56 i dommen).

Saksbehandlingen ved søknader etter loven, utkastets § 9:

Kjernen i lovutkastet er her bestemmelsen i fjerde ledd, som angir vurderingstemaet når det skal gis inngrepstillatelse etter loven. Tillatelse skal bare gis ”såfremt fordelene ved vedtaket må anses større enn de skader og ulemper tiltaket vil medføre for friluftslivet, naturmiljøet eller de allmenne interesser for øvrig”. MAB vil, i tråd med det som er sagt om kulturminnevernet ovenfor, foreslå tilføyelser her som gjør det klart at også hensynet til *kulturminnene og kulturmiljøet* i Marka skal veie med ved vurderingen, og som stiller krav til *dokumentasjon* for at disse interessene er tilfredsstillende opplyst.

§ 9 tredje ledd setter forbud mot å iverksette tiltak som krever tillatelse etter §§ 5 og 6 uten at tillatelsen er gitt. MAB mener at tilsvarende forbud må gjelde for alle tiltak som krever myndighetstillatelse etter loven.

Lovutkastets § 9 mangler bestemmelse om *varslingsplikt* for den som søker inngrepstillatelse etter loven i forhold til organisasjoner m.v. som vil bli berørt av tiltaket. En slik varslingsmekanisme er selvsagt påkrevd om de berørte skal kunne vareta sine interesser og saken kunne undergis en forsvarlig behandling. Etter MAB's oppfatning må derfor loven stille krav om at alle organisasjoner m.v. som kan bli berørt av en inngrepstillatelse, skal varsles om søknaden – det være seg organisasjoner med allment friluftsliv, naturvern og kulturminnevern som formål, foruten venneforeninger, velforeninger, historielag etc. som arbeider eller må anses for å ha interesser innenfor vedkommende område av Marka. En praktisk løsning kan være at Markarådet eller et etablert sekretariat, oppretter en formell varslingsliste for søknader etter § 9.

MAB vil ikke her og nå utforme noe forslag til lovtekst som varetar varslingsplikten, men vil henstille til departementet å ta opp spørsmålet under den videre lovbehandling i tråd med prinsippene for god offentlig forvaltning.

Tilsvarende ber MAB om at departementet gjennomgår utformningen av bestemmelsene om *klagerett og klagebehandling* i utkastets § 11 med sikte på samkjøring med varslingsplikten etter § 9.

Merknader til enkelte paragrafer i lovutkastet

I tråd med det som er fremholdt ovenfor, vil MAB i det følgende fremme enkelte forslag til endringer og/eller tilføyelser i lovteksten.

§ 1 Formål

Formålet med loven er å bevare et rikt og variert landskap, og natur- og kulturmiljø i Marka og å sikre området spesielle verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett, og å ta vare på kulturminnene og kulturmiljøet i området. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål.

MAB vil også reise spørsmål ved formuleringen "bærekraftig bruk til andre formål" som en del av lovformålet etter § 1. Betydningen av uttrykket "bærekraftig" er i seg selv ikke entydig eller uomtvistet, og synes lite egnet som rettesnor for forvaltningen av Marka. Uttrykket kan også peke i retning av at forvaltningen av Marka skal ha økonomisk vinning for øye, sidestilt med bevaringsformålene, noe som vanskelig lar seg forene.

§ 2 Geografisk avgrensning

Paragrafen har ikke fanget opp Asker kommunes kommuneplanvedtak av 12. mai 2007 hvor Vardåsmarka blir innlemmet i Oslomarka. Vi regner med at dette uten videre blir fanget opp ved utarbeidelsen av lovproposisjonen.

§ 6 Tilrettelegging for ferdsel, stier og løyper, inngrepstillatelse mv.

MAB vil foreslå følgende ordlyd i første, annet, tredje, fjerde, femte og syvende ledd:

(1) AnleggEtablering av stier og løyper krever tillatelse etter loven her. AnleggEtablering av større løyper krever tillatelse etter loven her og reguleringsplan etter plan- og bygningsloven Kap VII. Som større løype regnes enhver løype som krever tekniske inngrep i terrenget- eller som forutsetter preparering for mer enn ett skispor. Ved tvil om tiltaket krever reguleringsplan kan saken kreves avgjort av Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Avgjørelsen kan ikke påklages.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om anleggetablering, rydding, merking og/eller preparering av stier og løyper i Marka og om at det ikke, eller bare på nærmere vilkår skal ryddes, merkes eller prepareres stier eller løyper innenfor bestemte områder i Marka. Departementet kan også kreve at det utarbeides en samlet plan for etablering av nye stier og løyper i Marka eller i bestemte områder i Marka.

(3) AnleggEtablering, rydding, merking og preparering av permanente stier og løyper skal skje i samråd med vedkommende grunneier eller grunneierorganisasjon.

(4) Fylkesmannen i Oslo og Akershus kan gi offentlige myndigheter og/eller organisasjoner med allment friluftsliv som formål rett til å anleggetablere, rydde, merke og preparere stier og løyper i Marka etter innhentet tillatelse eller reguleringsplan som bestemt i første ledd. Tillatelse kan gis for avgrensede områder eller for enkelte stier eller løyper.

(5) Fylkesmannen i Oslo og Akershus kan treffe vedtak om bevaring av stier, løyper og veier av historisk eller kulturell verdi.

(7) Grunneier eller bruker kan kreve omlagt sti eller løype som påfører ham særlig skade eller ulempe, dersom dette kan skje uten vesentlig ulempe for friluftslivet eller allmenne interesser for øvrig. Omlegging kan også kreves av organisasjoner med naturvern, kulturminnevern og/eller friluftsliv som formål; og av velforeninger o.a. som representerer beboerne i området, for stier og løyper som medfører eller kan medføre vesentlig skade på naturmiljøet eller beboernes bruk av området.

§ 9 Behandlingen av søknader etter loven

Søknad om tillatelse etter loven her skal være skriftlig og undertegnet av søker. Søknaden skal gi de opplysninger som er nødvendige for at kommunen kan ta standpunkt til tiltaket og skal inneholde faglig underbygde opplysninger om naturmiljø, kulturminner og kulturmiljø som berøres av tiltaket.

Det skal fremgå av søknaden om det søkes om dispensasjon fra § 4.

[Bestemmelse om VARSLINGSPLIKT i forhold til berørte organisasjoner o.a., jfr. Merknadene ovenfor om saksbehandlingen etter § 9]

Tiltak som kan tillates med de begrensninger som framgår av §§ 4, 5, 6 og 67, må ikke utføres uten at søknad på forhånd er sendt myndigheten etter loven her, og denne deretter har gitt tillatelse.

Tillatelse etter tredje ledd kan bare gis såfremt fordelene ved vedtaket må anses større enn de skader og ulemper tiltaket vil medføre for friluftslivet, naturmiljøet, kulturminner og kulturmiljøet eller de allmenne interesser for øvrig. Det kan settes vilkår for tillatelsen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om behandlingen av søknader etter loven her.

§ 10 Dispensasjon

Kommunen kan gi varig eller midlertidig dispensasjon fra §§ 4, 5, 6 første ledd og 8. Det kan settes vilkår for dispensasjonen. Departementet kan under samme forutsetninger gi dispensasjon etter § 7.

Dispensasjon kan bare gis dersom hensynene i lovens formålsbestemmelse ikke blir vesentlignevneverdig tilsidesatt, og fordelene ved å gi dispensasjon etter en samlet vurdering anses for å være klart større enn ulempene for friluftslivet, naturen, kulturminnene og kulturmiljøet eller de allmenne interesser. Det kan ikke dispenseres fra kravet til utarbeidelse av reguleringsplan etter plan- og bygningsloven eller andre saksbehandlingsregler. Bestemmelsene om dispensasjon i plan- og bygningsloven gjelder ikke. I saker av viktighet skal det før vedtak om dispensasjon etter denne bestemmelsen innhentes uttalelse fra Rådet for markasaker.

§ 11 Klage m.v.

Annet ledd endres slik:

Organisasjoner som har friluftsliv, naturvern eller kulturminnevern som formål eller blant arbeidsoppgavene kan klage på vedtak fattet av kommunen etter §§ 5, 6 første og fjerde ledd og 10. Reglene om klage i forvaltningsloven gjelder tilsvarende.

§ 12 Særskilt vern

Første og annet ledd endres slik:

Områder som på grunn ~~natur~~opplevelsesverdier knyttet til natur- eller kulturmiljøet har særskilteverdifulle kvaliteter for friluftslivet kan vernes som friluftslivsområde.

I friluftslivsområde må det ikke iverksettes tiltak som vesentlignevneverdig kan endre områdets verdi som friluftslivsområde. Departementet avgjør i tvilstilfelle om et tiltak kan endre områdets verdi som friluftslivsområde.

§ 15 Rådet for markasaker (Markarådet)

MAB vil be om at ordene "Departementet kan oppnevne" endres til "Departementet oppnevner". Markarådet kan bli en viktig møteplass og et diskusjonsforum for ulike interesser som gjør seg gjeldende og vil kunne avverge eller dempe potensielle konflikter på et tidlig tidspunkt. Det vil også kunne bistå forvaltningsmyndighetene etter Markaloven med nødvendig kompetanse.

MAB anser det ønskelig at også at sammensetningen av Markarådet blir gjort til gjenstand for nærmere overveielse under lovforberedelsen, og at retningslinjene for sammensetningen gis uttrykk i lovteksten.

Med vennlig hilsen

Asker Turlag
Ths. Jensens v 15, 1384 Asker

Jan Martin Larsen, leder

Naturvernforbundet i Asker
Postboks 332, 1372 Asker

Arild Jansen, leder

Naturvernforbundet i Bærum
Postboks 252, 1319 Bekkestua

Finn Otto Kvillum, leder

Asker og Bærum Historielag
Nedre Båstad v 40, 1387 Asker

Frøydis Bryhn Ross, leder

Bærumsmarkas Venner
Postboks 188, 1319 Bekkestua

Stig Olai Kapskarmo, leder

Skui vel
PB 40, 1314 Vøyenenga

Morten Heldal Haugerud, leder

Tanum vel
Pb 57, 1312 Slepden

Anna Marie Graff, leder

Hornimarkas Venner
Persbråten 105, 1340 Skui

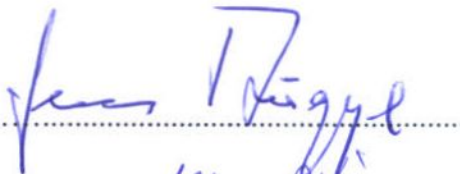
for Hanne Erdahl Korsmo, leder

Bærum Velforbund
PB36, 1318 Bekkestua

Erik Sennesvik, leder

Personlige deltagere i Markalovgruppens arbeid:

Jens Bugge (tidl. høyesterettsdommer)
Gamle Drammensv 175,
1365 Blommenholm

Kjell H. Kittelsen (tidl. formann Asker og Bærum Historielag)
Juterudåsen 22,
1341 Slependen

John R. Hanevold (tidl. distriktsveterinær)
Hanevoldvn 21,
1384 Asker

